

Pryd i ddefnyddio'r ffurflen hon

Llenwch y ffurflen hon i roi manylion unrhyw asedion yr oedd yr ymadawedig yn berchen arnynt ar y cyd ag unrhyw berson arall.

Peidiwch â chynnwys y canlynol:

- asedion mewn perchnogaeth ar y cyd y tu allan i'r DU - dylid cynnwys yr asedion hyn ar ffurflen IHT417, 'Asedion tramor'
- asedion mewn perchnogaeth ar y cyd gan fusnes neu bartneriaeth - dylid cynnwys yr asedion hyn ar ffurflen IHT413, 'Business and partnership interests and assets'

Os yw'r asedion mewn perchnogaeth ar y cyd yn cynnwys tai, tir neu adeiladau a buddiannau mewn tir, bydd yn rhaid i chi hefyd lenwi ffurflen IHT405, 'Tai, tir, adeiladau a buddiannau mewn tir' i roi disgrifiad llawn o'r tir a'r eiddo.

Rhyddhad Amaethyddol a Rhyddhad Busnes

Ar gyfer marwolaethau ar neu ar ôl 6 Ebrill 2026, mae rhyddhad ar gyfradd o 100% ar werth cyfunol eiddo amaethyddol cymhwysol a/neu eiddo busnes cymhwysol wedi'i gyfyngu i £2.5 miliwn. Bydd y gwerth hwn yn cynnwys unrhyw roddion o eiddo cymhwysol a wnaed ar neu ar ôl 30 Hydref 2024 a chyn pen saith mlynedd i'r farwolaeth, ac eiddo arall (gan gynnwys eiddo mewn ymddiriedolaeth) sy'n cael ei drin fel rhan o'r ystâd. Pan fo cyfanswm gwerth yr eiddo cymhwysol yn fwy na £2.5 miliwn, bydd y swm sydd dros ben yn gymwys ar gyfer rhyddhad ar gyfradd o 50%.

Gellir trosglwyddo'r lwfans o £2.5 miliwn sydd heb ei ddefnyddio gan briod neu bartner sifil a fu farw i ystâd y person a fu farw, ar yr amod bod yr hawliad yn cael ei wneud cyn pen pedair blynedd i farwolaeth y goroeswr neu cyn pen chwe mis cyntaf y cynrychiolydd personol yn ei rôl.

Yn ogystal, os nad yw marchnad yn cael ei chyfrif fel un 'rhestredig' at ddibenion CTheF (megis AIM), dim ond cyfradd o 50% sy'n gymwys erbyn hyn ar gyfer cyfranddaliadau a ddelir mewn cwmnïau sydd wedi'u rhestru ar y marchnadoedd hyn.

Asedion mewn perchnogaeth ar y cyd pan ddarparwyd yr holl arian gan yr ymadawedig

Weithiau gellir perchen asedion ar y cyd â pherson arall, ond un person a ddarparodd yr holl arian, naill ai mewn cyfrif neu i brynu ased. Er enghraifft, gallai person oedrannus sy'n ei chael yn anodd mynd allan ychwanegu enw perthynas at gyfrif er hwylustod fel y gall y berthynas godi arian ar ran y person oedrannus.

Os bydd y person a ddarparodd yr holl arian yn marw, yna bydd ei gyfran o'r cyfrif hwn yn cynnwys yr holl gyfrif. Ond os bydd y cydberchennog arall wedi codi arian at ei ddefnydd ei hun, gallai'r arian a godwyd fod yn rhoddion ac efallai y bydd angen i chi eu cynnwys ar ffurflen IHT403, 'Rhoddion a throsglwyddiadau eraill o werth'.

Os bu farw rhywun gyda'i enw ar gyfrif ar y cyd ond na wnaeth ddarparu unrhyw ran o'r arian, mae'n dilyn na fydd angen cynnwys unrhyw ran o'r cyfrif yn yr ystâd oni bai bod y cydberchennog arall wedi bwriadu gwneud rhodd i'r ymadawedig.

Os nad oes digon o le ar dudalennau 2 i 6 i gynnwys yr holl fanylion, llenwch gopi arall o'r ffurflen hon.

Enw'r ymadawedig

Dyddiad y farwolaeth DD MM BBBB

Cyfeirnod Treth Etifeddiant os yw'n hysbys

Asedion mewn perchnogaeth ar y cyd â phriod neu bartner sifil sy'n goroesi

Os mai'r cydberchennog arall oedd priod neu bartner sifil yr ymadawedig, yna ym mlychau 1 a 6 bydd angen i chi lenwi colofnau A, B, F a G yn unig.

Treth Etifeddiant ar gyfradd is

Os yw'r ystâd yn gymwys i dalu'r Dreth Etifeddiant ar gyfradd is, yna bydd rhaid i chi hefyd lenwi ffurflen IHT430, 'Reduced rate of Inheritance Tax'.

Sut i brisio asedion mewn perchnogaeth ar y cyd

Nid yw'r gostyngiad ar gyfer asedion mewn perchnogaeth ar y cyd yn esemptiad nac yn rhyddhad, ac mae'n rhaid peidio â'i gynnwys ym mlwch 4 ar dudalen 3, nac ym mlwch 9 ar dudalen 5. Darllenwch 'Sut i brisio eiddo mewn perchnogaeth ar y cyd', gan gynnwys yr enghreifftiau, yn y nodiadau arweiniad ynglŷn â ffurflen IHT404 yn yr IHT400, 'Nodiadau'.

Help

Darllenwch y nodiadau arweiniol ar gyfer ffurflen IHT404 yn IHT400, 'Nodiadau' cyn llenwi'r ffurflen hon.

I gael rhagor o wybodaeth neu help, neu i gael copi arall o'r ffurflen hon:

- ewch i www.gov.uk/treth-etifeddiant
- ffoniwch Wasanaeth Cwsmeriaid Cymraeg CTheF ar 0300 200 1900
 - os ydych yn ffonio o'r tu allan i'r DU, ffoniwch +44 300 200 1900

Os bydd angen copi arnoch o unrhyw un o'n ffurflenni neu'n taflenni, gallwch eu lawrlwytho o www.gov.uk/government/collections/inheritance-tax-forms neu ffonio Gwasanaeth Cwsmeriaid Cymraeg CTheF i'w harchebu.

Aseidion mewn perchnogaeth ar y cyd

Dylai'r dudalen hon gynnwys dim ond manylion yr aseidion canlynol sydd mewn perchnogaeth ar y cyd:

- tai, adeiladau a thir
- cyfranddaliadau a gwarantau a roddodd reolaeth dros y cwmni i'r ymadawedig, neu sy'n gymwys ar gyfer rhyddhad busnes

Os nad oes rhai, ysgrifennwch '0' ym mlwch 1.

1	Rhifwch bob eitem (1,2,3)	A Disgrifiad o'r ased Os mai tŷ'r ymadawedig yw'r ased (a ddangosir ar ffurflen IHT400, blwch 11) ysgrifennwch 'tŷ'r ymadawedig' yma a nodwch a yw'n eiddo rhydd-ddaliol neu brydlesol	B Enwau'r cydberchnogion eraill a'u perthynas â'r ymadawedig	C Dyddiad y dechreuodd y berchnogaeth ar y cyd DD MM BBBB	D Cyfraniad gan bob cydberchennog Dangoswch hyn fel ffracsiynau neu ffigurau ariannol	E Cyfran yr incwm a gafwyd gan bob cydberchennog (os o gwbl)	F Gwerth yr eitem gyfan ar ddyddiad y farwolaeth £	G Gwerth cyfran yr ymadawedig ar ddyddiad y farwolaeth £	
Cyfanswm gwerth cyfran yr ymadawedig (ychwanegwch at ei gilydd yr holl gofnodion yng ngholofn G)									
								1	£

Rhwymedigaethau ar gyfer yr asedion mewn perchnogaeth ar y cyd a ddangosir ym mlwch 1

Rhowch fanylion unrhyw forgeisi neu fenthyciadau a warantwyd yn erbyn yr asedion mewn perchnogaeth ar y cyd a ddangosir ym mlwch 1.

Os nad oes rhai, ysgrifennwch '0' ym mlwch 2. **Peidiwch â** chynnwys biliau'r cartref yma. Rhowch fanylion biliau ar y cyd ar gyfer y cartref ym mlwch 7 ar dudalen 5 o'r ffurflen hon yn lle hynny.

2	Rhif yr eitem a ddangosir ym mlwch 11	Disgrifiad o'r rhwymedigaeth	Enw'r credydwr	Cyfanswm sy'n weddill ar ddyddiad y farwolaeth £	Cyfran yr ymadawedig o'r swm sy'n weddill £
Cyfanswm cyfran yr ymadawedig					2 £
Asedion net (blwch 1 llai blwch 2)					3 £

Esemptiadau a rhyddhadau ar gyfer yr asedion mewn perchnogaeth ar y cyd a ddangosir ym mlwch 1

Rhowch fanylion unrhyw esemptiadau neu ryddhadau a hawliwyd ar yr asedion mewn perchnogaeth ar y cyd a ddangosir ym mlwch 1. Os nad oes rhai, ysgrifennwch '0' ym mlwch 4.

Peidiwch â chynnwys gostyngiad ar gyfer asedion mewn perchnogaeth ar y cyd yma. Gweler 'Sut i brisio asedion mewn perchnogaeth ar y cyd' ar dudalen 1.

4	Rhif yr eitem a ddangosir ym mlwch 1	Manylion y rhyddhad neu'r esemptiad a ddiwyddwyd. Os mai eiddo amaethyddol yw'r asedion mewn perchnogaeth ar y cyd a ddangosir ym mlwch 1, neu os ydynt yn cael eu trosglwyddo i briod neu bartner sifil yr ymadawedig, neu i elusen, dylech ddiwyddu'r rhyddhad neu'r esemptiad perthnasol yma. O ran esemptiad ar gyfer elusen, nodwch enw llawn yr elusen, y wlad y cafodd yr elusen ei sefydlu ynddi, a chyfeirnod elusennau CThEF (os yw ar gael). Ar gyfer Rhyddhad Amaethyddol neu Ryddhad Busnes, nodwch ganran y rhyddhad a roddwyd ar waith.	Gwerth y Rhyddhad Amaethyddol neu Ryddhad Busnes ar gyfradd o 100% neu Ryddhad Coetiroedd a ddiwyddwyd £	Gwerth y Rhyddhad Amaethyddol neu Ryddhad Busnes ar gyfradd o 50% £	*Cyfanswm yr esemptiad neu'r rhyddhad £
Cyfanswm yr esemptiadau a'r rhyddhadau					4 £
Cyfanswm net yr asedion mewn perchnogaeth ar y cyd (blwch 3 llai blwch 4)					5 £

*Sylwer: nodwch gyfanswm y Rhyddhad Amaethyddol neu Ryddhad Busnes ar gyfradd o 100% a 50%. Ar gyfer esemptiadau eraill, megis esemptiad i briod/partner neu esemptiad ar gyfer elusen, gellir eu nodi'n uniongyrchol gan nad oes angen rhaniad canrannol.

Copi'wch y swm hwn i ffurflen IHT400, blwch 49

Aseidion eraill mewn perchnogaeth ar y cyd

Rhowch fanylion aseidion eraill mewn perchnogaeth ar y cyd **nas** rhestrwyd ym mlwch 1, er enghraifft cyfrifon banc, nwyddau'r tŷ a nwyddau personol. Os nad oes rhai, ysgrifennwch '0' ym mlwch 6.

6	Rhifwch bob eitem (1,2,3)	A Disgrifiad o'r ased Dylech gynnwys rhif y cyfrif ar gyfer cyfrifon banc	B Enwau cydberchnogion eraill a'u perthynas â'r ymadawedig	C Dyddiad y dechreuodd y berchnogaeth ar y cyd DD MM BBBB	D Cyfraniad gan bob cydberchennog Dangoswch hyn fel ffracsiynau neu ffigurau ariannol	E Cyfran yr incwm a gafwyd gan bob cydberchennog (os o gwbl)	F Gwerth yr eitem gyfan ar ddyddiad y farwolaeth £	G Gwerth cyfran yr ymadawedig ar ddyddiad y farwolaeth £	
Cyfanswm gwerth cyfran yr ymadawedig (ychwanegwch at gilydd yr holl gofnodion yng ngholofn G)								6	£

Rhwymedigaethau ar gyfer yr asedion eraill mewn perchnogaeth ar y cyd a ddangosir ym mlwch 6

Rhowch fanylion unrhyw rwymedigaethau i'w didynnu o'r asedion eraill mewn perchnogaeth ar y cyd a ddangosir ym mlwch 6. Os nad oes rhai, ysgrifennwch '0' ym mlwch 7.

7	Rhif yr eitem a ddangosir ym mlwch 6	Disgrifiad o'r rhwymedigaeth Er enghraifft, cyfrif banc ar y cyd sydd mewn dyled neu filiau ar y cyd ar gyfer y cartref, megis treth gyngor sydd heb ei thalu	Enw'r credydwr	Cyfanswm sy'n weddill ar ddyddiad y farwolaeth £	Cyfran yr ymadawedig o'r swm sy'n weddill £
Cyfanswm cyfran yr ymadawedig					7 £
Asedion net (blwch 6 llai blwch 7)					8 £

Esemptiadau a rhyddhadau ar gyfer yr asedion mewn perchnogaeth ar y cyd a ddangosir ym mlwch 6

Rhowch fanylion unrhyw esemptiadau neu ryddhadau a hawliwyd ar yr asedion mewn perchnogaeth ar y cyd a ddangosir ym mlwch 6. Os nad oes rhai, ysgrifennwch '0' ym mlwch 9. **Peidiwch â** chynnwys gostyngiad ar gyfer asedion mewn perchnogaeth ar y cyd yma. Gweler 'Sut i brisio asedion mewn perchnogaeth ar y cyd' ar dudalen 1.

9	Rhif yr eitem a ddangosir ym mlwch 6	Manylion y rhyddhad neu'r esemptiad a ddidynnwyd. Os mai asedion busnes yw'r asedion mewn perchnogaeth ar y cyd ym mlwch 6, neu os ydynt yn cael eu trosglwyddo i briod neu bartner sifil yr ymadawedig, neu i elusen, didynnwch y rhyddhad neu'r esemptiad perthnasol yma. O ran esemptiad ar gyfer elusen, nodwch enw llawn yr elusen, y wlad y cafodd yr elusen ei sefydlu ynddi, a chyfeirnod elusennau CTheF (os yw ar gael). Ar gyfer Rhyddhad Busnes, nodwch ganran y rhyddhad a roddwyd ar waith.	Gwerth y Rhyddhad Busnes ar gyfradd o 100% a ddidynnwyd £	Gwerth y Rhyddhad Busnes ar gyfradd o 50% a ddidynnwyd £	*Cyfanswm yr esemptiad neu'r rhyddhad £
Cyfanswm yr esemptiadau a'r rhyddhadau					9 £
Cyfanswm net yr asedion mewn perchnogaeth ar y cyd (blwch 8 llai blwch 9)					10 £

*Sylwer: nodwch gyfanswm y Rhyddhad Busnes ar gyfradd o 100% a 50%. Ar gyfer esemptiadau eraill, megis esemptiad i briod/partner neu esemptiad ar gyfer elusen, gellir eu nodi'n uniongyrchol gan nad oes angen rhaniad canrannol.

Copiwcwch y swm hwn i ffurflen IHT400, blwch 50

Asedion goroesedd

Ar farwolaeth un o'r cydberchnogion bydd rhai asedion ar y cyd yn cael eu trosglwyddo drwy orosedd i'r cydberchennog/cydberchnogion sydd ar ôl.

Nid yw asedion sy'n cael eu trosglwyddo drwy orosedd yn cael eu trosglwyddo o dan delerau ewyllys person neu, os nad oedd wedi gadael ewyllys, o dan reolau diewyllysedd.

Mae angen i ni wybod pa asedion sy'n cael eu trosglwyddo drwy orosedd am ddau reswm:

- er eu bod yn cael eu cynnwys yn yr ystâd at ddibenion Treth Etifeddiant, ni chânt eu cynnwys at ddibenion profiant na Chadarnhad
- os oedd y farwolaeth ar ôl 6 Ebrill 2012, a bod yr ystâd yn gymwys i dalu'r Dreth Etifeddiant ar gyfradd is

Mae'r rheolau yn wahanol ar gyfer asedion yng Nghymru a Lloegr neu yng Ngogledd Iwerddon (Cyfraith Lloegr) o'u cymharu â'r rheiny yn yr Alban (Cyfraith yr Alban).

Cyfraith Lloegr

Os mai bwriad holl gydberchnogion ased yw pan fydd un ohonynt yn marw, y bydd ei gyfran yn cael ei throsglwyddo i'r cydberchnogion eraill, yna mae hwn yn ased goroesedd. Mae'r math hwn o ased bob amser mewn perchnogaeth hafal, ac mae cyfran yr ymadawedig yn cael ei throsglwyddo i'r cydberchnogion eraill drwy orosedd.

Fel arfer caiff cyfrifon ar y cyd mewn banciau a chymdeithasau adeiladu eu cadw yn y modd hwn. Gellir dal tai a thir mewn perchnogaeth ar y cyd yn y modd hwn, neu fel 'tenantiaid cydradd' pan fo pob cydberchennog yn berchen ar gyfran eglur o'r eiddo a gall drosglwyddo ei gyfran ef/chyfran hi trwy ewyllys i unrhyw un y maent yn ei ddewis.

I gael gwybod a yw tŷ neu dir mewn perchnogaeth ar y cyd yn ased goroesedd, bydd angen i chi ddarllen y dogfennau trawsgludiad.

Cyfraith yr Alban

Os perchenogir asedion yn enwau'r cydberchnogion 'a'r goroeswr' (yr enw ar hyn yw 'cyrchfan arbennig' (special destination) neu 'gyrchfan goroesedd' (survivorship destination)), neu os caiff goroesedd ei grybwyll o gwbl yng ngweithredoedd eiddo etifeddadwy, bydd cyfran yr un cyntaf i farw fel arfer yn cael ei throsglwyddo drwy orosedd i'r cydberchnogion eraill.

Nid yw cyrchfannau goroesedd mewn cyfrifon ar y cyd mewn banciau a chymdeithasau adeiladu ynddynt eu hunain yn trosglwyddo perchnogaeth o'r arian i'r goroeswr ar farwolaeth y cydberchennog cyntaf.

Mae perchnogaeth yn parhau gyda'r darparwr oni bai y bu rhyw weithred drosglwyddo bellach, er enghraifft, gweithred rodd. Yn absenoldeb unrhyw weithred arall ar farwolaeth y darparwr, bydd y cyfrif llawn yn cael ei drosglwyddo yn unol â thelerau'r ewyllys neu, os nad oes ewyllys yn bodoli, drwy reolau diewyllysedd.

Polisiau bywyd a goroeswr ar y cyd

Os oedd hawl gan yr ymadawedig i elwa o bolisi bywyd a goroeswr ar y cyd, mae'r polisi yn fwy tebygol o gael ei drosglwyddo drwy orosedd na thrwy ewyllys, ond mae hwn yn faes cymhleth.

Rhaid i chi lenwi ffurflen IHT410, 'Aswiriant bywyd a blwydd-daliadau'. Am ragor o wybodaeth ynghylch polisiau aswiriant bywyd, ewch i www.gov.uk/treth-etifeddiant

11 A drosglwyddwyd unrhyw ased a restrwyd ym mlwch 1 neu flwch 6 y ffurflen hon i'r cydberchnogion eraill drwy orosedd?

Naddo Nodwch '0' ym mlwch 11 (colofn B) ac ewch i flwch 12

Do Rhestrwch yr asedion a drosglwyddwyd drwy orosedd yng ngholofn A, a'r rhwymedigaethau a ddidynnwyd o'r asedion hynny yng ngholofn B

Rhif y blwch (1 neu 6)	Rhif yr eitem	A Gwerth cyfran yr ymadawedig cyn didynnu rhwymedigaethau ac esemptiadau £	B Gwerth y rhwymedigaethau a ddidynnwyd £
Cyfanswm		11 £	£

Cyfanswm colofn A Cyfanswm colofn B

12 Blwch 2 plws blwch 7 llai blwch 11 (colofn B) £

13 Blwch 2 plws blwch 4 plws blwch 7 plws blwch 9 £